

Opname biologisch ruwvoeder stijgt bij lagere krachtvoergift

Peter Feil (PR)

In de biologische melkveehouderij is de maximale hoeveelheid krachtvoer gekoppeld aan de melkproductie per bedrijf. Deze hoeveelheid is kleiner dan in de gangbare melkveehouderij gebruikelijk is. Het proefbedrijf 'Aver Heino' doet momenteel voederproeven naar de ideale verdeling van die beperkte hoeveelheid krachtvoer over de lactatie. Uit resultaten van de eerste 25 lactatieweken (stalperiode) blijkt aan dat bij lagere krachtvoergiften in het begin van de lactatie de ruwvoeropname toeneemt. De totale ds-opname en de melkproductie liggen in deze periode op een lager niveau dan bij hoge krachtvoergiften in het begin van de lactatie.

Krachtvoerstrategieën

De proef wordt uitgevoerd met drie gelijkwaardige groepen van 16 melkkoeien. Op grond van de verwachte productie van een koe wordt berekend hoeveel krachtvoer (SKAL-norm) deze per lactatie mag hebben. De berekende hoeveelheid krachtvoer wordt bij elke groep volgens een andere strategie verdeeld over de lactatie:

- **VLAK-groep:** gelijkmatig, dus elke dag een zelfde hoeveelheid;
 - **SNEL-groep:** de eerste drie maanden een hoeveelheid krachtvoer die gebruikelijk is in de gangbare melkveehouderij, het resterende voer wordt met een snelle afbouw verdeeld over het vervolg van de lactatie;
 - **GEM-groep:** de krachtvoerverdeling is het gemiddelde van de VLAK- groep en de SNEL-groep.
- Naast de toegestane hoeveelheid krachtvoer kunnen de dieren onbeperkt (biologisch geproduceerd) ruwvoer opnemen. Het ruwvoer bestaat uit een mengsel van gras/klaverkuil en snijmaïskuil in een drogestofverhouding van 70:30. De melkproductie, opname en samenstelling van ruw- en krachtvoer en gewicht worden vanaf het afkalven tot 25 weken na afkalven gevolgd (stalperiode). Na deze feitelijke proefperiode gaan de koeien de wei in tot het eind van de lactatie. In de weideperiode worden de melkproductie en krachtvoeropname bijgehouden.

Biologische Melkveehouderij

Biologische melkproductie moet voldoen aan de regels die de SKAL-organisatie hiervoor heeft opgesteld. Naast o.a. verplichte weidegang, biologisch geproduceerd ruwvoeder en eisen aan herkomst en samenstelling van het krachtvoer is er een maximum gesteld aan de hoeveelheid te voeren krachtvoer. Deze hoeveelheid, in kVEM uitgedrukt, is maximaal 0,2 maal de meetmelk (kg) per bedrijf. Dit is circa 80% van de hoeveelheid die gangbaar is in de niet-biologische melkveehouderij. Op het biologisch melkveeproefbedrijf 'Aver Heino' is in oktober 1998 een meerjarige voederproef gestart om te onderzoeken hoe deze beperkte hoeveelheid krachtvoer het beste verdeeld kan worden over de lactatie.

Hogere ruwvoeropname bij verlaagde krachtvoergift

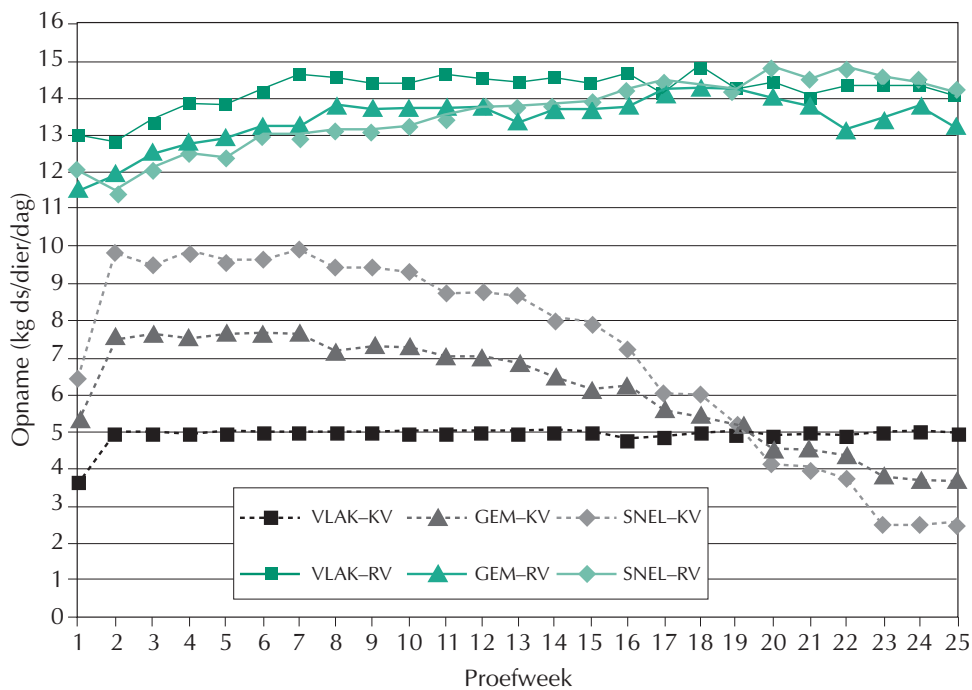
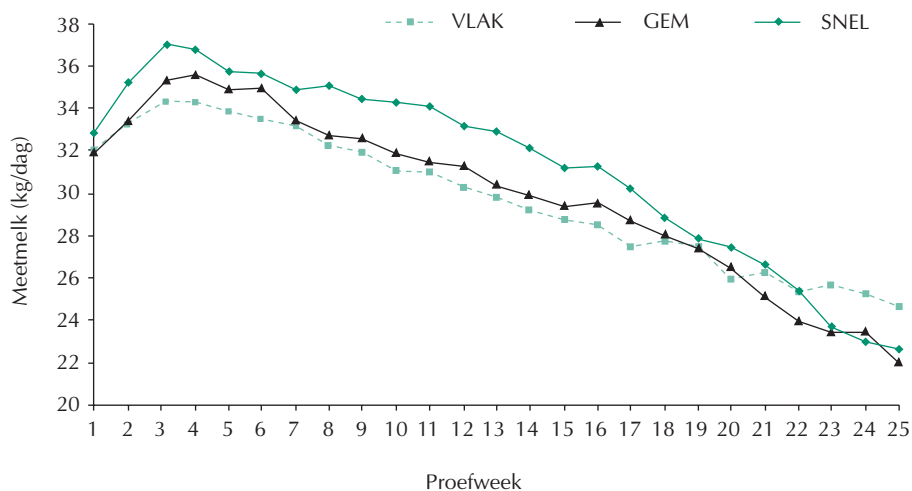
De gemiddeld gerealiseerde ruwvoeropname (RV) en krachtvoeropname (KV) van de eerste 25 weken staan in figuur 1.

Hoewel we nog geen beeld hebben van de voeropname over de gehele lactatie vallen

enkele zaken op. De gerealiseerde krachtvoeropname was in overeenstemming met de berekende hoeveelheid. De ruwvoeropname was bij de VLAK-groep hoger dan bij de SNEL-groep en de GEM-groep tot 16 weken. Bij verlaagde krachtvoeropname vindt dus enige compensatie plaats door een verhoogde ruwvoeropname. De totale ds-opname was aanvankelijk het hoogste bij de SNEL-groep, maar de verschillen verdwijnen als de krachtvoergiften dichter bij elkaar komen te liggen (week 18-20).

Melkproductie volgt ds-opname

In figuur 2 staat de gemiddelde meetmelkproductie over de eerste 25 proefweken. De groep met de hoogste krachtvoergift in het begin van de lactatie (SNEL-groep) laat de hoogste topproductie zien. Als het verschil in krachtvoergift kleiner wordt, wordt ook het verschil in melkproductie kleiner. De daling van de melkgift van de VLAK-groep lijkt niet zo steil te zijn als die van de SNEL-groep. Na 25 weken heeft de VLAK-groep 5202 kg meetmelk geproduceerd, de GEM-groep 5229 kg en de SNEL-groep 5476 kg.

Figuur 1 Krachtvoeropname (KV) en ruwvoeropname (RV) per proefweek van de drie groepen**Figuur 2** Meetmelkproductie per proefweek van de drie groepen

Het verdere verloop van de lactatie (de weideperiode) zal meer duidelijkheid geven over de totale melkproductie. Ook zal blijken bij welke krachtvoerverdeling de meeste melk kan worden verwacht.

Vervolgjaar met GPS

In het tweede jaar (beginnend oktober 1999) zal de krachtvoerproef worden herhaald maar dan met één ruwvoer meer. De helft van de koeien krijgt gras/klaverkuil met snijmaïskuil en de

andere helft krijgt gras/klaverkuil met GPS-kuil (Gehele Planten Silage).

GPS past beter bij de biologische melkveehouderij dan snijmaïs omdat bij GPS-teelt de onkruidgroei beter te beheersen is, de N-benutting beter is en het telen van een nagewas mogelijk is.

De resultaten van het tweede proefjaar zullen naast melkproductie en voeropname tevens uitwijzen wat de waarde van GPS-kuil is ten opzichte van snijmaïskuil.

